

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 pett 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati pett vrsta 4 D; nočte, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Najvažnejši resort

za našo mlado državo je brez dvoma v sedanjem trenutku notranje ministristvo. Ob drugih prilikah in pri drugih razmerah bi mesto najvažnejšega resorta lahko zavzelo finančno ministristvo ali ministristvo industrije in trgovine. To se pač odloči po, ali priznamo, da je prva naloga nove države vprašanje notranje konsolidacije, ali pa finančna ter splošno-gospodarska konsolidacija. Za nas velja v sedanjih razmerah, da je notranje ministristvo naš najvažnejši resort. Vprašanje notranje konsolidacije je v najtesnejši zvezi s samostojnim obstojem naše države, z našo svobodo in z našim ujedinjenjem. Ostala vprašanja gredo vzporedno in se rešujejo istočasno sama od sebe ob notranjem problemu.

Mi smo država, v kateri je treba poudariti dele skupaj zlitih, v kateri moramo šele razvijati skupno državljansko zavest, enotno nacionalno čustvo, ljubezen do nove državne zajednice, ki jo mnogi, žal ne marajo. To izhodno stanje naše države je rodilo vprašanje notranje konsolidacije, konsolidacije našega nacionalizma, ker pod nacionalizmom razumemo notranjo vero in ljubezen do skupne domovine, do skupne svobode, do skupne samostalnosti. Brez take duševnosti ne more obstojati moderna država, brez tega odprtega ognja ne more kljubovati zunanjim sovražnikom. Pa tudi za notranji razvoj in napredek je taka vera prepotrebna. Brez enotne nacionalne volje niso mogoči veliki in skupni kulturni in civilizatorični cilji, se ne morejo ustvariti skupni kulturni liki, velike književnosti ter zrelejši plodovi duha. Nacionalizem ustvarja zavest pripadnosti k veliki, samostalni družini, koje cilj je tekmovali z ostalimi narodi na vseh poljih človeškega življenja. Nacionalizem je energetičen princip modernega duševnega in državnega življenja. Zato potreben kulturi, gospodarstvu, državnim obrambi, notranji moči nove države.

Mi pa smo država, ki moramo poleg drugih, običajnih nalog na gospodarskem in splošno-civilizatoričnem polju ustvarjati tudi svoj nacionalizem, svojo novo duševno skupnost, ki moramo konsolidirati duše v smislu novega državnega nacionalizma. Od tod posebna važnost, ki jo ima notranji resort za vso našo usodo, za vso našo bodočnost. Razume se, da pod tem vidikom naše notranje ministristvo ne sme skrbeti zgolj za policijski red in svobodo, marveč da ima vzgojno in prohibitivno nalogo, da namreč pod okriljem policijskega reda in svobode ne vzraste lulika, ki lahko razžene skupen dom in onemogoči razvoj mladega, potrebnega jugoslovenskega nacionalizma.

Naj se reče o notranjem delovanju g. Pribičevića karkoli, dejstvo je, da je ta državnik od vsega začetka pravilno zapodnel nalogo našega notranjega resorta ter po svoji najboljši volji poizkušal delovati in pomirjevati našo notranjost v smislu razvoja k zdravemu in čvrstemu jugoslovenskemu nacionalizmu. Če se je v tem oziru zapletel v boj s takozvano absolutno svobodo političnega udejstvovanja, ki so jo neki hrvatski in slovenski separatistični politiki reklamirali zase, tedaj moramo reči, da je imel popolnoma prav, kajti nad notranjo politiko in strankarsko agitacijo stoji država kot nekaj, kar se ne ustvarja s strankarsko agitacijo, pač pa s potoki krvi in z naključji svetovne zgodovine. Tudi strankarsko delovanje se mora podrediti državnim in ustavnim idealom.

Če posmatramo sedaj naše novo notranje ministristvo ter zlasti novega notranjega ministra, moramo reči, da se ne zaveda svoje dolžnosti in da sploh ne pojmuje problema notranje konsolidacije. Naš ministristvo se je postavil na stališče, da je treba prepustiti notranji razvoj svoji mili volji ter absolutni prostosti, kar pomeni absolutno samovoljo Radičevićih tribunov in njihovo absolutno svobodno protidržavno delovanje. Pod masko policijske nedotakljivosti in svobode bodo mogli Ra-

Sokolski zlet v Zagrebu.

V slavnostnem sprevedu 6000 Sokolov v kroju. — Navdušene ovacije prebivalstva. — Sokolski sabor. — Incidenti.

— Zagreb, 18. avgusta. (Izv.) Včeraj je bil zaključen pokrajinski zlet jugoslovenskega Sokolstva v Zagrebu. Dopoldanski spreved Sokolstva skozi mesto se je izvršil v najlepšem redu ter je bil od občinstva tudi navdušeno pozdravljen. Ker je vse popoldne padal dež, je odpadla druga javna telovadba. Ob pol 9. dopoldne so položili češkoslovaški Sokoli v Jugoslovenski akademiji venec na Strossmayerjev spomenik v jugoslovensko in češkoslovaško trobojnico z napisom: »Velikemu Slovanu ČOS«. Dopoldne je krenil velik spreved Sokolov z zletišča sokolskega mesta. Spreveda se je udeležilo okoli 6000 Sokolov v kroju, enako število Sokolstva brez kroja pa ni bilo pripuščeno v spreved. Sprevedu je načelovala sokolska konjenica. V sprevedu je sodelovalo 14 godb in fanfar ter so nosili 81 sokolskih zastav. Za konjenico ter godbo vojaške glasbene šole iz Vrčca je korakalo starejšinstvo JSS z bratom Ganglom na čelu v spremstvu zastopnikov ČOS br. Stepankom, zastopnikom poljske sokolske zveze br. Zamojiskim ter zastopnikom ruske sokolske zveze v emigraciji br. dr. Vergunom. Za starejšinstvom so korakale Sokolice, in sicer je bilo ženskega naraščaja 336, Sokolice pa 744 iz 18 žup. Nato je sledil moški naraščaj (176). Sokolov v kroju je bilo 1482 iz 24 žup, 236 Sokolov je korakalo v telovadni obleki pod vodstvom olimpijske vrste, kateri je načeloval olimpijski prvak br. Leon Stukeli, ki je bil burno pozdravljen ter je nosil v roki šopek cvetja.

V slovenski narodni noši so korakali 104 Sokoli, 88 Sokolov pa v raznih drugih narodnih nošah. Na koncu spreveda je korakalo 2000 seljaških Sokolov. Vseh skupaj je bilo v sprevedu okoli 6000 Sokolov in, kakor že rečeno, 6000 Sokolov ni bilo pripuščenih v spreved, ker niso imeli kroja. Spreved je korakal po mestnih ulicah pred narodno gledališče na Wilsonov trg. Z balkona narodnega gledališča je pozdravil Sokolstvo starosta JSS Gangl. Na balkonu je prisostvoval svečanosti ministristvo za javna dela Pečić. Po govoru staroste br. Gangla se je spreved zopet razvrstil ter krenil skozi drugi del mesta nazaj na zletišče. Ves čas spreveda je vladal vzoren red in ni bilo nobenih incidentov, pač pa je občinstvo Sokolstvo povsod burno in navdušeno pozdravljalo. Po vseh ulicah so stale goste množice naroda, ki so prirejale Sokolom oduševljene ovacije. Tudi z oken je občinstvo pozdravljalo spreved.

Ob pol 13. se je otvoril v saborni dvorani v gornjem mestu drugi Jugoslovenski sokolski sabor. Otvoril ga je starosta JSS br. Gangl z izredno lepim nagovorom. Pozdravil je pred vsem zastopnika kralja, generala Srččkovića, ki je sedel na desni od predsedništva na častnem mestu, ter zastopnika vlade ministra Pečića, ki je sedel na levi strani. Za tem je pozdravil zastopnika vojske generala Uzuna Mirkovića, zastopnika zagrebške oblasti Tončiča ter češkoslovaške, poljske in ruske brate. — Početkom svojega govora se je tudi

red (še to je zelo dvomljivo, ako primerjamo, kaj sme uganjati n. pr. zagrebška druhal proti sokolskim zletnikom!), na takozvani javni red in mir, pri tem pa pozablja na svoje elementarne dolžnosti ter na naloge, ki ga čakajo kot našega notranjega ministra, ki ima vladati nad razmeroma različnimi plesemi ter še težjimi strankarskimi razmerami. Problem notranje politike obstoja v obvladanju razornih političnih razmer, v obvladanju nenasičnih, nebrzdanih strankarskih demagogov, ki se zaletavajo v državo in ki bi jo hoteli uničiti. Tega ne uvidi novi notranji ministristvo, zato pa tudi nazadujemo in se je bati, da bodo protidržavni elementi prešli v ofenzivo ter nam resno ogrozili naše velike pridobitve na državnem polju, naše državno in narodno edinstvo.

spominjal pokojnega staroste JSS br. dr. Oražna, pri čemer so se vsi delegati, okoli 300 po številu, dvignili s sedežev ter zaklicali br. Oražnu trikrat »Slava!«. V svojem govoru je starosta br. Gangl naglašal, da je naloga jugoslovenskega Sokolstva vzgojiti generacijo, ki se bo postavila na čelo jugoslovenskega bratstva, ki vodi danes Sokolstvo v njegovem delu. Naglašal je: Mi smo ena država, en narod in eno Sokolstvo in v tem ne moremo poznati nobenega kompromisa. Sokolska državna politika temelji pravzaprav na načelu: Za sebe nič, za narod vse. Od prvega sokolskega sabora, ki se je vršil leta 1919, do danes je narastlo število sokolskih društev v Jugoslaviji za 268, za 10 novih žup in za 40.000 članov. Danes šteje jugoslovensko Sokolstvo 425 društev, 26 žup in 84.116 članov. Po govoru staroste br. Gangla se je oglašil k besedi zastopnik Nj. V. kralja general Srččkovič, ki je naglašal, s kolikim zanimanjem spremlja Nj. Vel. kralj delo Sokolstva. Zastopnik vlade ministristvo Pečić je pozdravil sabor v imenu vlade ter obljubil Sokolstvu vsako pomoč. V imenu poljskih Sokolov se je zahvalil za pozdrav br. Skrzetinski, v imenu ruskih Sokolov br. dr. Vergun in v imenu češkoslovaških Sokolov br. Stepanek. Za tem je prišla na dnevni red nova ustava jugoslovenskega Sokolstva, izdelana v posebnem odseku, ki je bila sprejeta v celoti. Nato je starosta br. Gangl odgodil sabor na danes ob 8. zjutraj.

Popoldne ob pol 15. je došlo v Zagrebu do demonstracij. Popoldne bi se imela vršiti na livadi Grofa Kulmerja konjska tekma hrvatskega Sokola. Po tekmi pa javna telovadba hrvatskega Sokola v zagrebškem predmestju. Vsi hrvatski Sokoli so se imeli sestati pred sokolsko zgradbo na Wilsonovem trgu, odkoder so imeli odkorakati na telovadišče. Ker je padal dež, je bila tekma odpovedana. Hrvatski Sokoli pa so hoteli oditi k telovadbi njihovega Sokola na Laščini. Pred zgradbo Hrvatskega Sokola na Wilsonovem trgu se je zbralo okoli 600 mladih ljudi, ki so se hoteli pridružiti sprevedu hrvatskih Sokolov skozi mesto. Pred Obrtno šolo, v kateri so bili nastanjeni jugoslovenski Sokoli iz Dalmacije, je došlo do prepira in do pretepa. Nastalo je živžiganje in pričelo je padati kamenje tako, da je bilo nekoliko šip razbitih na zgradbi hrvatskega Sokola in ranjenih več oseb, med njimi tudi nekaj stražnikov. Končno je bila policija ojačena z orožništvom, ki je izpraznilo Wilsonov trg.

— Zagreb, 18. avgusta. (Izv.) Pri izgreduh, ki so jih povzročili na Wilsonovem trgu in drugod po mestu včeraj popoldne Nanaovci in hrvatski separatisti, so bile v spopadu s policijo in orožništvom 4 osebe težko ranjene, kakih 20 oseb pa je bilo lažje ranjenih. Zvečer je policija zaprla vse kavarne, kakor tudi dohode na večje trge ter s tem preprečila zbiranje množic. Nato je nastal v mestu mir. Gosti so tekom noči večinoma odpotovali in so danes ostali v Zagrebu samo starešine Sokolstva.

Vlada in dogodki v Zagrebu.

Ogorčenje v Beogradu. — Seja vlade. — Tudi vladni krogi obsojajo separatistične izgrede.

— Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Sinoči se je vrnil v Beograd ministristvo za javna dela, Pečić, ki se je udeležil kot zastopnik vlade sokolskega zleta v Zagrebu. Ob svojem prihodu ob pol devetih dopoldne je posetil notranjega ministra Nasto Petrovića ter ministristvega predsednika Ljubo Davidovića, s katerima je dalje časa konferiral o incidentih v Zagrebu povodom sokolskega zleta. Ob desetih dopoldne se je pričela plenarna seja vlade, na kateri je ministristvo svet ugotovil svoje stališče napram zagrebškemu dogodku. Prvi je na seji govoril ministristvo predsednik Ljubo Davidovič, ki je v kratkem govoru izrazil svoje obžalovanje radi incidentov v Zagrebu, nakar je notranji ministristvo Nastas Petrovič obširno poročal o njih po podatkih, ki jih je prejel od svojih organov. Tudi ministristvo Pečić je na seji vlade poročal o svojih vtisih, ki jih je dobil v Zagrebu, ter o incidentih. Ugotovljeno je, da so vse incidente izzvali Hanaovci in Frankovci. Vlada se je postavila na stališče, da je treba proti krivcem uvesti radi teh nemilih dogodkov najostrejšo korekture. Odrejeno je, da odpošlje v Zagreb notranji ministristvo višjega uradni-

ka, ki ima izvesti preiskavo radi dogodkov, ki so se izvršili povodom sokolskega zleta v Zagrebu.

— Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Vesti o spopadu v Zagrebu so izzvale v Beogradu največje ogorčenje. V vladnih krogih se skušajo dogodki v Zagrebu omiliti ter se izjavlja, da ni bilo večjih incidentov. Dementiranje od strani vlade pa se smatra kot lažljivo, ker je bila mobilizirana vsa zagrebška policija in je bilo potrebno mobilizirati mitraljeze, da so razgnali demonstrante. Med večjim številom ranjenecv je tudi mnogo orožnikov. Vso krivdo radi izgredu nosijo Hanaovci. Ranjeni so bili na obeh straneh, tako med demonstranti, kakor tudi med jugoslovenskimi Sokoli. V Beogradu se incidenti v Zagrebu splošno obsojajo, in sicer tudi v vladnih listih. Ko se je ministristvo Pečić odpravljalo iz Zagreba, je bil ob svojem vstopu v vlak izvižgan od frankovcev. Za danes dopoldne je bila sklicana nujna ministristva seja, pred katero je ministristvo Pečić dolgo konferiral z ministristvom predsednikom Davidovičem. Seja vlade opoldne še ni bila končana.

Posojila ponujajo . . .

— Beograd, 18. avgusta. (Izv.) Predtekli teden se je vršilo v finančnem ministristvu več konferenc, na katerih se je razpravljal o raznih inozemskih posojilih glede posojila naši državi. Te konferenc sta se udeležila tudi bivša ministristva dr. Kumanudi in dr. Veljkovič. Predvsem se je razpravljalo o ponudbi Bleerove skupine, ki ponuja oživotvorenje svojega posojila. Kakor znano, Bleerova skupina ni izvršila svojih obveznosti in ni izplačala drugega obroka deset milijonov dolarjev, radi česar ji je bilo posojilo odpovedano. Sedaj je Bleerova skupina zahtevala opcijo za drugi obrok deset milijonov dolarjev. Kot prvi let tega posojila bi plačala pet milijonov dolarjev nominalne. Druga ponudba izvira od neke angleške tvrdke, ki ponuja 7 milijonov funtov, in sicer 4 milijone v blagu, 3 milijone pa v denarju. Razen tega je bilo stavljenih vladni še več ponudb, ki pa imajo vse pogoje, da se mora odpovedati Bleerovo posojilo. Odločitev o tem vprašanju še ni padla. Kakor poročajo, se bo morala vlada odločiti za eno ali drugo posojilo, da bo mogla izvršiti započete železniške proge, in sicer v prvi vrsti Niš-Prokuplje, Vardište-Užice in pa liško železnico.

VELIKI ŽUPANI ZA BOSNO IN HERCEGOVINO.

— Beograd, 18. avgusta. (Izv.) V soboto opoldne je kralj sprejel v avdienco notranjega ministra Nastasa Petrovića, ki je kralju poročal o notranjemu položaju in delu vlade. Notranji ministristvo je predložil kralju v podpis ukaze o izpremembah med višjim

uradništvom. Glede imenovanja velikih županov ima danes v ponedeljek pasti definitivna odločitev, ker ima nova vlada za nekatero županije po več kandidatih in do nedelje še ni bil dosežen v vladi glede tega popoln sporazum. V kolikor se doznava, so za Bosno in Hercegovino določeni naslednji veliki župani: za Sarajevo Milan Blažeković, za Travnik sreški predstojnik v Mostarju Angjelo Stambuk, za Bihač sodni svetnik v Gacku Jovan Starovič, za Tuzlo oddejni predstojnik v Sarajevu Josip Troyer, za Banjaluko pa oddejni predstojnik Niko Manojlovič.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.
Ljubljana, 18. avgusta. Sprejeto ob 13. Trami monte franko meja denar 400.— blago 450.—; trami sortiran, komistjonel. no biago, d. 420, bl. 480; Testoni monte, den. 670, bl. 700; remenljni monte, den. 720, bl. 760; deske 12 mm I. II. in III. vrste den. 790, bl. 825; deske 12 mm I. in II. vrste den. 830, bl. 890; deske 18—60 mm I. II. in III., den. 700, bl. 740; bukovko ogle, vilano, den. 118, bl. 138; capljena drva, 10% okroglicev, den. 31, bl. 37; pšenljni otrobi debeli (pariteta Ljublj.) bl. 235; pšenica bačka nova (par. Lj.) bl. 433, stara 447; koruza zobata 325; oves baški rešetani den. 340, bl. 375; ječmen za pivovarstvo 430—440; ječmen merkantilni 1 vag. bl. 375, zaključek 375; laneno seme 750; pšenica domača nova, den. 450, stara 415. (Vse pariteta Ljubljana.)
Efekti: Ljubljanska kreditna banka 220 do 250, Merkantilna banka Kočevje 108 —, Praštediona, Zagreb, 922 do 930, Industrijska trgovska in prometna podjetja: Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana 750 povpr.; Trboveljska premogokopa na družba povpr. 480, ponudba 510; Vevče, povpr. 125, pon. 130, zaključek 130.

Zagrebška borza.
Dne 18. avgusta. Sprejeto ob 13. Devize: Curih 15.25—15.325, Pariz 455—460, London 366.45—369.45, Praga 239.25—242.25, Milan 362.25—365.25, Dunaj 0.112825—0.114825. Valute: dolar 79—80, lira 361—364, češka krona 236.50—239.50. Efekti: 7% invest. posoj. 1921 62—64, 2½% drž. renta za ratnu štetu 120.5—121.50, Ljubljanska kreditna 220, Centralna banka 34—36, Hrv. eskomptna banka 122—125, Kreditna banka, Zgb. 122—125, Hipo. tekarna banka 63.50—64.50, Jugobanka 109—112, Praštediona 915—917.50, Slavenska banka 108, Šečerana, Osljek 1030—1050, Isis d. d. 73—75, Nihag 83—85, Gutman 687.50, Slaveks 275, Slavonija 90—94, Strojne tov. 150, Trboveljska 480—490, Union, paromlin 700, Vevče 122—140.
INOZEMSKÉ BORZE.
— Curih, 18. avgusta. Današnja Borza: Beograd 6.60, Praga 15.875, Newyork 5.30, London 24.—, Pariz 29.69, Milan 23.85, Ber. lin 1.255, Dunaj 0.007475.
— Trst, 18. avg. Predborza: Beograd 27.50—27.60, London 100.55—100.65, Pariz 125.75, Praga 65.75—66.25.

Volna, trikotaža
Ljubljanski velesejem
paviljon H 320-321
Gaspari & Faninger
Maribor.

IV. ljubljanski velesojem.

Uspehi prvih treh dni.

- Ugodne perspektive.

Prva dva dneva velesojem sta bila večinoma še pod vplivom slovesne tvoritve in zanimanja izven gospodarstva stoječih krogov za razstavljenno blago. Zato pravega trgovskega in sploh poslovnega vrvenja v petek in soboto na sejmističu ni bilo opaziti. To vrvenje, ki daje velesojemu pravo stvarno in praktično obeležje, bi se bilo pričelo šele z današnjim dnevom, če bi slabo vreme včeraj ne bilo iznenadilo večine napovedanih obiskovalcev.

V soboto je posetilo velesojem odposlanstvo zagreb. sokol. zleta pod vodstvom g. J. Medine iz Beograda, ki je čestital našim gospodarskim krogom v imenu jugoslovenskega Sokolstva k tako vzorni in bogati razstavi. Poleg tega so si ogledali sejmističe tudi številni češkoslovaški letovjčarji v Jugoslaviji in več naših kmetovalcev, ki so se zanimali za poljedelske stroje in zvonove. Zvonove, ki prav pridno doné in vabijo odjemalce, si je ogledalo tudi več župnikov z dežele. Voja je pobrala mnogo bron, ki ga je treba zdaj nadomestiti. Oba prva dneva, kakor tudi včeraj, je bil velik poset iz Italije. Večina Italijanov pa je napovedana za prihodnje nedeljo, ko se odpre enodnevna konjska razstava, za katero je prišlo 120 izbranih konj vseh pasem. Te konje je pregledovala posebna komisija oddelka za kmetijstvo pod vodstvom g. Rohrmanna, ki določa, kateri konji se smejo pripustiti na razstavo.

V soboto je prispelo v Ljubljano več Skopljanec, ki so se zanimali na velesojem za kuhinjsko posodo, gradbeni material in gradbeni les. Žal, da slednjega na velesojem niso našli, ker ta panoga industrije letos sploh ni zastopana. Skopljanci so si ogledali tudi originalno spalno opremo, ki jo je razstavil v paviljonu »E« št. 46 tukajšnji mizar Baida. O tej opremi iz masivnega hrastovega lesa, z vdanim orohovim lesom v obliki narodne ornamentike, so Skopljanci izjavili, da je najboljša mizarško delo na letošnjem velesojem. Posetniki iz Celovca so se zanimali zlasti za čolne.

Povpraševanje po raznih razstavljenih predmetih je bilo takoj prvi in drugi dan v splošnem veliko. Tudi nekaj večjih in manjših kupčij je že sklenjenih v zvezi s tem, da pravi kupci šele prihajajo. Razstavljalci so splošno zadovoljni in pravijo, da je letošnji velesojem v gotovih ozirih nadkrilil lanskega. Važno je zasti ugodno vreme, ki bo, če ostane še nadalje lepo, zelo dobro vplivalo na uspeh velesojem. V svrhu upoznavanja z organizacijo velesojem je poslal za grebški velesojem v Ljubljano več svojih uradnikov, ki prouče sejmističe in njegove posebnosti, da bi mogli tudi v Zagrebu dobro organizirati tako obsežno prireditve. Prve dni je bilo veliko zanimanje za majhne avtomobile. V primeri s prejšnjimi velesojem je letos neprimerljivo večje zanimanje inozemstva. V Italiji je bilo prodanih že do sobote 2000 legitimacij. Naš konzulat v Celovcu je urgiral dvakrat, konzulat v Gradcu pa enkrat, naj mu uprava velesojem pošlje večje število legitimacij. Sklenjenih je bilo nekaj kupčij v tekstilni industriji, pleteninah, puškarstvu, igraha in elektrotehnikah navzlic veliki konkurenci, ker je baš elektrotehnik letos zelo bogato zastopana. Znatno povpraševanje je bilo tudi po resničnih izdelkih, usnju in čevljih.

Mnogo posetnikov iz raznih krajev države je prispelo danes. Kako važen faktor za naš razvoj in napredek na vseh poljih je postal velesojem, dokazuje izredno laskava in pohvalna izjava bolgarskega poslanika v Beogradu g. Vakarelskega, ki je po ogledu sejmističa naglašal, da nudi velesojem krasen pregled čez vso slovensko industrijo, trgovino in obrt. Bil je presenečen, ko je videl na velesojem toliko hrvatskih in srbskih razstavljalcev. Objubil je predsedstvu velesojem vsestransko pomoč in sodelovanje pri propagandi našega gospodarstva v Bolgariji. Njegova želja je, da Jugoslavija čim prej stopi z Bolgarijo v tesne kulturne in gospodarske stike v svrhu izmenjave industrijskih in drugih izdelkov. Zelo laskavo se je izrazil g. Vakarelsky tudi o Ljubljani, ki jo je nazval pravi draguli.

Velesojem bi radi delali konkurenco številni dalmatinski in bosanski krošnjari, ki se jih pa uprava po možnosti

otresa. Velika privlačnost je lovski paviljon »Priroda Slovenije«, o katerem smo že poročali. Higijenska razstava je po mnenju občinstva odlično premajhna, t. j. barake so pretesne, kar pa ni krivda naših neumnih zdravnikov, temveč pomanjkanje materialnih sredstev, s katerim se mora neprestano boriti tukajšnji inšpektorat ministrstva narodnega zdravja. Javna predavanja, združena s to razstavo, občinstvo prav pridno poseča. Tudi strelja se na prostoru poleg lovskega bataliona z velikim navdušenjem, kar je dokaz, da se naše občinstvo zanima za ta sport. Veliko zanimanje in občudovanje vzbujajo med posetniki čevlični nasadi, češko in francosko blago in razne fine perzijske in druge preproge, ki sta jih razstavila dva Grka v paviljonu »K«. Italijanske tvrdke delajo dobre kupčije s konsevami.

Upravo velesojem neprestano bombardirajo razne organizacije za brezplačne legitimacije ali vsaj vstopnice. Ta pojav se je letos tako razpasel, da bi imela uprava občutno materialno škodo, če bi hotela vsem prosilec ustreči. Naravno, da to ni mogoče, ker so režijski stroški že itak ogromni. S tem naj bi računali tudi nadležni zastojkarji.

Dunajski vremenski proroki so se v soboto zmotili, ko so napovedali za nedeljo lepo vreme. Dež, ki je bil malone vso noč od sobote na nedeljo in tudi v nedeljo je vplival neugodno na nedeljsko vrvenje na velesojem, ki pa navzlic temu ni docela izostalo. Včeraj dopoldne je bil promet na sejmističu srednji, ker je slabo vreme odvrnilo marsikaterga obiskovalca. Vendar pa je prišlo na velesojem mnogo kmetov z izrecnim namenom kupovat, kar je zelo ugodno vplivalo na razstavljalce. Večje število kmetov se je pripeljalo z vozovi z Brezja, kamor so šli že v petek in soboto na božjo pot, nazaj grede so si pa ogledali velesojem in sklenili več kupčij. Zanimivo je, da so mnogi kmetje, zlasti iz ljubljanske okolice, kupili stačne legitimacije, kar dokazuje, da je tudi med našimi poljedelci zanimanje za velesojem veliko.

Mnogo smo opazili včeraj na sejmističu zunanjih gostov iz Banata, Bačke, Beograda, Skoplja in Bitolja, dalje številno zastopstvo zagrebškega sokolskega zleta. Med drugimi je posetil velesojem Radičev poslanec Franjo Vrtar, ki mu je naša gospodarska prireditelj

zelo ugajala. Izjavil je, da namerava prihodnje dni posetiti velesojem še več narodnih poslancev-radičevcev. Mnogo je bilo tudi obiskovalcev iz Maribora, ki so se zelo pohvalno izrazili o ljubljanskem velesojem, dočim se splošno sodi, da mariborska obrtna razstava ne bo imela uspeha.

Slabo vreme in nedeljsko razpoloženje pa ni posebno motilo trgovskega poslovanja. Sklenjenih je bilo tudi včeraj nekaj večjih in mnogo manjših kupčij, tako na pr. za več vagonov ovojnega, servijetnega in manufakturnega papirja ter kartona, nadalje v industriji poljedelskih in mlinskih strojev, upogjenega pohištva, parketov in oprem za kopalnice, ki so bile predmet živahnega povpraševanja. Glede strojne industrije vobče treba omeniti, da do danes še ni bilo pravih kupcev, zato tudi večjega povpraševanja ni bilo. Pač pa je pričakovati da pride prihodnje dni tudi ta panoga industrije na svoj račun. Mnogo se je oglasilo kupcev za orožje in razne armature, dalje za pile, kose, verige, bakrene kotle in bakreno posodo vobče. Še več je bilo zaključkov v elektrotehnikah, pleteninah, perilu, usnju in usnjenih izdelkih. Tudi usnjena galanterija dela dobre kupčije.

Včeraj popoldne je bilo mnogo obiskovalcev iz ljubljanske okolice. Popoldne pa je prenehalo deževati in zato je tudi sejmističe bolj oživelo. Iz Rogaške Slatine in z Bleda se je pripeljalo z avtomobili več posetnikov, dalje smo opazili mnogo Čehov, Avstrijcev iz Štajerske in Koroške, Italijanov in Bosancev. Dobre kupčije je sklenila industrija kakao, čaja in čokolade zlasti »Mirim« in »Union«. Na veseličnih prostorih je letos manjši promet ker je davek prevleok. Proti večeru so se zglasili v velesojemskem uradu trije Srbi, ki so prispeli iz Zagreba. Presenetil jih je prisrčen sprejem v Ljubljani, dočim so bili ogorčeni nad zagrebškimi separatisti, ki so jim delali različne neprilike. Izjavili so, da bodo odslej gospodarsko bojkotirali Zagreb. Velesojem posečajo tudi žeparji. Že v soboto so zagrebški detektivji aretirali tri poklicne žeparje, ki so prispeli iz Zagreba z namenom, da si na račun ljubljanskega velesojem napolnijo žepa.

Krasno jutro po včerajšnjem deževnem vremenu je privabilo danes mnogo domačih in inozemskih posetnikov. Sejmističe je takoj zjutraj izredno oživilo.

Ker smemo upati, da bo vreme te dni ugodno, je uspeh letošnjega velesojem že zagotovljen. Danes se je pričelo po vseh paviljonih pravo trgovsko vrvenje.

Za obiskovalce, ki prihajajo na sejem z resnimi nameni tudi iz daljne tujine, ne morejo delati ugodnega vtisa jata razposajene mladine, ki se podi iz paviljona v paviljon, da se povsod zadeva ob gledalce, pri tem pa ima edini cilj, da si nabaše čimveč prospektov in tiskovin, ki jih potem že med potom seje po drevoredu in cestah. Tiskovine so danes drage. Da bi otroci plačali vstopnino 10 dinarjev, je skoraj neverjetno. Boji verjetno je, da se skrivaj vtiho-taplajo ali jim omogočijo vstop uslužbenca različnih razstavljalcev. Nespodobno in za vzgojo slabo je tudi, da pušče starši neodraslo mladino do polnoči prežati okoli plotov restavracijskih prostorov. Otroci naj bodo ob 9. zvečer v posteljah. — Nadalje naj bi se opustilo pred vhodom in po sejmističu vsako pobiranje in prodajanje čevčev, pa najsiho še za tako plemenite svrhe.

Naši razstavljalci.

Poznata zagrebška tov. železnega pohištva

»Zmaj d. d.«

se je na letošnjem velesojem z razstavo svoje posebno solidno izdelanega železnega pohištva prav lepo odlikovala ter zamoremo to domačo tvrdko kar najbolje priporočati. Značilno je, da je ta tvrdka že tokom prvih razstavnih dni sklenila večje kupčije.

Buddha-čaj. — Tea-Import.

Pri posetu paviljona »He se nehoti ustavi pri koji 322; tu si lahko ogledaš originalne pakete čajnih mešanice »Buddha«, ki so razstavljene v priprostem slogu. — Tu ni naša luksusa, nimaš drage reklame — a vendar zažutiš že na prvi pogled v njem neko privlačno silo. Kaj nas vleče tja? Znano nam je, da se je tvrdka »Tea-Import«

Železno barvano pohištvo

izdeluje tvornica »Zmaj d. d.« v Zagrebu. Razstavilo je isto na ljubljanskem velesojem v paviljonu »G« št. 229 ter vzbujalo med vsemi obiskovalci velik interes. 5371

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Jarčeve kranjske klobase
so tudi na velesojem!
Konec paviljona H, vhod k vinarnam.
Se priporoča K. Jaro, Hradeckega vas 35

L. Turk Ljubljana
Pred škofijo 1. \. \.
Strojno pletenje, nogavice, čepice, obleke, jopice, majce itd.
Najnižje cene.

VELESEJEM PAVILJON „E“ 124.
Izložba čolnov ladjedelnice
F. STARE, BLED
Prodaja in sprejema naročila tu in na Bledu.

Paviljon I 378. Paviljon I 378.
Chrobath Franz d. z. o. z.
Kranj Ustanovljeno leta 1885. Slovenija
Domača industrija domačih čevljev.
(kučnih cipela) iz raznega blaga, kot lasting, segel, stramm, filc, pliš itd. — Pliši za nizke stroke. — Manufaktura vse vrste iz prvovrstnih tovarn na debelo in drobno. — Ceniki na razpolago. — Tovarniške kolekcije raznega blaga.

Zobozdravnik Dr. PUHER
Ljubljana, Poljanska c. 16.
zopet redno ordinira.

Najnovejše
modne liste
angleške, francoske in nemške
za jesen in zimo
1924—1925
priporoča
Narodna knjigarna, Ljubljana
Prešernova ulica št. 7. Prešernova ulica št. 7.

Pisalni stroji, potrebščine
mehanična delavnica (popraviljalnica)
L. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6-

Nova iznajdba!
„Svetilec“,
ki prikazuje vsako pisavo v temi.
Informacije Lovro Sekanik,
velesojem paviljon „E“ št. 214
(91) zunanja koja. 532

Klavirska delavnica
R. WARBINEK Ljubljana
Zilberjeva ulica 5.
Popravljam in uglašujem klavirje in harmonije strokovno in ceno
! Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga kemično snáženje in vsakovrstno barvanje oblek.

ANTON BOG 1592
Ljubljana, Selenburgova ulica 6
I. nadstr. Glince-Vič 46

Z Ratolom
uničujemo
podgane
in miši
na ljubljanskem velesojem
z izvrstnim uspehom.

Dalmatinski Portland cement
svetovno znamenje
„Salona“ (Tour)
nudi po najnižji dnevni ceni
tvornica **„SPLIT“**
d. d. za cement Portland iz
skladišča v Ljubljani
Aleksandrova cesta 12.

Opozarjamo gospode trgovce,
da razstavljamo naše
železno pohištvo
na vzorčnem velesojem v paviljonu „G“ 229 St.
„Zmaj“, ind. železnine d. d.
Zagreb, Petrinjska ulica 3. 5347

SIEGEL & DRUG
D. Z. O. Z.
Tkalnica platnena in bombaževa blaga
SVITAVY WIEN
(č. S. R.)
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA ŠT. 31
Telefon 719 Paviljon „H“ 298 5355

Elektro - Company
Ljubljana, Sv. Petra c. 25.
Velesojem paviljon H 392.
Vse električne novosti, elektromotorje in medicinske aparate
Novo! **RADIO** Novo!

JOSIP ADAMIČ
— vrvarna v Domžalah pri Ljubljani —
Podružnica Kamnik, Šutna št. 49.
Telefon interurban št. 7.
Brzojav: Adamič, Domžale.
Izdeluje in ima v zalogi: motorov, (Spago), štrange ujde, pasove, (gurte), vrvi za seno, transmisijske, dvigala, za ladje, zvonove in turbine; dalje razno tovarno orodje, gugalne mrežice (Hängematten), mrežice za konje, ribiške mreže, mreže za otroške postelje, mreže za seno, nepremočljive vozne in konjske plahče (sarade), mikano konopnino, predivo, morsko travo, žimo, blče, blčevnike itd.
Nadalje vse gasilske potrebščine kakor: sesalne gumljeve cevi in najtnejše konopne cevi v vseh dimenzijah, spojke (Holänderje) ter sploh vso gasilsko opremo.
Cene zmerni! Postrežba točna!
Blago prvovrstno!
Oglejte si razstavljenno blago v paviljonu „H“ št. v 336.

Gospa Cana Dr. K.
odvetnikova soproga v Ljubljani, nam piše:
Ker sem „Juhana“ po Vaših navodilih preiskusila, vam lahko potrdim z veseljem, da pridobijo juhe in prikuhe z dodatkom „Juhana“ toliko na okusnosti, tekovitosti, redilnosti in prebavljivosti, da se hrana brez „Juhana“ hrani z „Juhanom“ sploh ne da primerjati. „Juhana“ je zelka dobrota za okusnost in zdravost prehrane.

Gospodična Polonca Z.
v št. Vidu nad Ljubljano, nam piše:
Vsakdanja poraba Vašega izdelka „Juhana“ me je prepričala o njegovi izborni kakovosti in pa o tem, da Vaša priporočila niso prav nič pretirana.

Pralnica Hamann
Mestni trg 8 (na dvorišču) 5345
pere in lika vsakevrstno perilo v 2—5 dneh.

Josip Jezernik
izdelovatelj vsakovrstnih harmonik
Kotredež pri Zagorju ob Savi. 5352

Najboljši nakup
papirja in lepenke
se izvirni pri
Tvornici papirja in lepenke
I. BONAČ SIN, LJUBLJANA
Čopova ulica št. 16
Na ljubljanskem velesojem št. 63 in 64 5344

„I“. 410. Motvoz

To in ono Romantično ljubavno razmerje.

Beogradska policija je izdala te dni ti. raličo za dvema beguncema iz Salka v Bosni, ki se baje skrivata pod drugim imenom v Beogradu. To je zanimiv parček, ki je imel ljubavno razmerje navzlic temu, da je bila ona Bulduma Deolija, muslimanka, že 44 letna žena, on, Nikola Salamadija pravoslavne vere, pa 26 letni nadebudni mladenič. Ona je bila žena nekega Turka, s katerim je imela eno dete. V vojnem času so ji vzele moža avstrijske oblasti in ker mož ni imel harema, je ostala sirota s svojim otrokom sama. Stara je bila takrat 35 let. Bulduma je rada hodila na izprehod v okolico seveda z zastrtim obrazom, kakor zahteva turški običaj. Nekega večera je srečala 17 letnega dečka Nikola. Bil je dobro razvit, močan in lep. Mlada slavnata vdova ga je nekaj vprašala, on ji je odgovoril in tako sta se seznanila.

Potem so ju videli pogosto skupaj. Vsak večer jo je spremljal do doma. Dečko je bil zelo podjeten in živahen, kar je mladi ženi seveda ugajalo. Po muslimanskih običajih mlada žena sploh ne sme z moškimi govoriti, kaj šele s krivovercem. Toda ona je bila v tistih letih, ko ženski bijejo zadnje ure, on pa poln mladostnega ognja in Turki niso videli v njunem prijateljstvu nič pregrešnega. Kmalu pa je prišel njen mož na dopust. Informiral se je pri Turkih, kako se vede njegova žena. Ničče ni vedel o nji nič slabega, pač pa so mu povedali o njenem sentimentalnem prijateljstvu z mladim dečkom. Ljubosumni Turek pa navzlic temu ni hotel razumeti te zadeve tako naivno ter je pre-

povedal ženi, da bi se še sestajala z mladim krivovercem. Morebiti je Bulduma se. le takrat začutila, da je v njenem srcu nekaj več, kakor navadna simpatija. Dogovorila sta se z Nikolo, da se sestaneta skrivaj.

Neko noč je odšla Bulduma k potoku blizu vasi, kjer jo je čakal njen prijatelj. Snela je svoje pokrivalo, da bi izgledala kot kristjanka in da bi je nihče ne spoznal. Pozno ponoči se je parček v objemu vračal domov. Nesreča je hotela, da sta naletela na družbo muslimanskih fantov, ki so poznali Buldumo. Ogorčeni nad mladim Srbom, ki je podrl svetišče zvestobe in ljubezni turške žene, so ga pošteno pretepli. Obenem so mu zapretili, da ga ubijejo, če se takoj ne odpravi iz Salna. Nikola je poznal Turke in njihovo osveto in zato se je umaknil v Sarajevo. To je bilo še za časa Avstrije. Nekega dne je prišla za njim tudi Bulduma. Snela je turško pokrivalo, oblekla navadno meščansko obleko in tako sta živela nekaj dni srečno v Sarajevo.

Nekega večera, ko je parček večerjal in kramljali v kavarni, se je naenkrat pojavil na pragu njen mož. Ves razjarjen je potegnil iz žepa revolver in hotel ustreliti nezvesto ženo in njenega ljubimca. Gostje so mu v zadnjem hipu iztrgali iz rok orožje. Zapril so ga in izročili sodišču. Ker pa so oblasti upoštevale stroge muslimanske običaje, ni bil kaznovan. Nato se je vrnil k vojakom, kjer je na bojišču brčkone padel, kajti doslej ni o njem ne duha ne sluha. Po vojni, ko so postali muslimani v novih razmerah tudi glede zakonske zvestobe liberalnejši, je Nikola nemoteno nadaljeval svoje ljubavno razmerje z mlado vdovo. Leta so minula. Ona je bila stara že 38, on 19 let. Še vedno sta se imela zelo rada toda, dočim je ona že čutila, da se bliža jesen, se je začel fant zavedati, da se pravo življenje šele začneva. V skrbah za svojo mladost in prilivnost je začela Bulduma siliti Nikolo, naj se poroči z njo. Hotela je celo prestopiti v pravoslavno vero. Nikoli pa menda ta predlog ni ugajal. Imel je pač več razlogov proti ženitvi, med njimi je bil glavni ta, da ima ona tuje de-

te. Ljubesen in strast 38 letne žene pa ne pozna nobenih zaprek. Bulduma je zapustila svoje dete in pobegnila z Nikolo po svetu. Oblasti so ju začele iskati, toda vse je bilo zaman. In zdaj, ko preživlja ona zadnjo strast svoje jeseni, on pa prvo ljubezen svoje pomladi nekje v beogradski okolici, visl nad njima nezprosna roka pravice, ki hoče storiti temu romanu ko. nec.

O človeški starosti.

Neki učenjak, čigar dela visoko ceni ves sodobni kulturni svet, je dejal nekoč: »Če šteden vse velike uspehe, ki so jih imeli ljudje na polju vede, umetnosti in literature, in če odštejemo dela ljudi, starih nad 40 let, ne izgubimo praktično skoraj ničesar, dasi bi nam nedostajalo mnogo velikih in neprecenljivih zakladov človeškega razuma. Težko je najti važno in vsemu človeštvu koristno zmagao, človeškega razuma, ki bi je ne bil izvojeval človek v cvetu svojih let. Vsaka važnejša pridobitev na kulturnem ali znanstvenem polju je de. lo ljudi v starosti 25 do 40 let.«

Nastane vprašanje, jeli to res. Če je ta trditve pravilna, čemu torej na zemlji toliko umstveno malone nepotrebnih ljudi? Čemu se nadaljuje normalno človeško življenje do 70 ali celo več let samo zato, da mine trideset let v sistematičnem propadanju umstvenih in fizičnih moči? Priroda je radodarna, toda ona nikoli ne razmetava svojega bogastva, ne da bi šla za gotovim ciljem. Lahko se pripeti, da ustvari nekaj v izobilju, toda tudi to kopičenje ima svoj namen in pomen. V naravi živi samo tisto bitje, ki je dostojno in zmogljivo življenja. Vse drugo mora izginiti, da napravi prostor močnejšemu in koristnejšemu. Predpotopni svet je moral izginiti, da se je mogel razviti na njegovem mestu nov popolnejši in boljši svet. Starost in srednjeveške vroče so se morale umakniti novi zarji znanosti in izobrazbe. Samo najblagorodnejše bitje naj bi predstavljalo čudno izjemo, samo človek kot krona vsega stvarstva bi torej ne bil podvržen tem večim naravnim zakonom. To pomeni, da doseže

človek svojo popolnost v prvi mladosti, nar kar mora životartiti in gledati, kako polagoma telesno in duševno propada.

Zdi se, da dotični učenjak ni vpošte. val temperamento, izkušnje, nakopičenega znanja, razsodnosti, srelosti in treznosti, ki predstavljajo duhovno silo človeka srednjih let. Aglincet, inicijativa, smelost, pogosto nepremišljena vrtoglavolet velja pri nekaterih ljudeh, med drugimi menda tudi v obeh omenjenega učenjaka, za višek popolnosti. Taki ljudje mislijo, da je s petnajstletnim umstvenim naporom že dosežen vrhunec razvoja. Nato se prične raka. va pot, in človek je obsojen najprej na duševno, potem pa na fizično smrt. Kaj pa pravi o tem zgodovina? Ali potrjuje to domnevo? Nikakor ne! Zgodovina človeštva pozna nebroj znamenitih politikov, diplomatov, učenjakov, umetnikov in drugih velikih mislecev, ki so uspešno delovali na vseh poljih javnega življenja navzlic visoki starosti 70 let. Naj omenimo samo L. N. Tolstega, Verdija, Mayerbeera, V. Hugo Ajzavoskega in dr. isto velja za ljudi v storisti 60-70 let. Tudi ta doba je v mnogih slučajih zelo produktivna. Zgodovina pozna moše, ki so zapustili človeštvu nesmrtna dela, dasi so bili že prekoračili 60 leto. Bismark, Kolomb, Luther, Darvin, Galilei, Mechel Angelo, Wagner, Goethe in dr. so najboljši dokaz, da starost 60 let še ne pomeni, da je človek duševno opešal. Tudi doba od 40-50 in 50-60 let pozna lepo številno genijev, ki so z nesmrtnimi deli dokazali, da človeški duh ni vedno odvisen od materije.

So pa tudi ljudje, ki trdijo, da bi šla znanost svojo pot, da bi imelo človeštvo svoje velike pridobitve na znanstvenem, kulturnem in literarnem polju tudi če bi ne bilo velikih moči, čijih imena so znana vsemu svetu. Nove duše da se rode in kadar dozore za življenje, se najde navadno nekdo, ki jih odnese na svet. Morebiti je v tem nekaj resnice. Toda veliki može niso kakor navaden lovski rog, skozi kate. rega kriči priroda. Če bi ne bilo teh genijev, bi človeštvo ne imelo tega, kar ima danes. Če je mogoče storiti nekaj nemogo. čega in odšteti od vsote človeških umstve-

„I“. 410. Vrvi

nih uspehov dela teh veteranov, tedaj bi svet ne bil več to, kar je. Za umstveno delo starost torej ni merodajna. Na polju fizičnega dela je točno ugotovljeno, da doseže človek s 40 leti vrhunec svoje moči in da pozneje ne more več tako produktivno delati. Delo velikega človeškega uma pa ne pozna nobenih mej. Vse je odvisno seveda od narave, od slučaja, ki lahko prero. zgodaj ugasne njegovo luč.

ZANIMIV SLUČAJ.

V Montrealu v Kanadi živi, odnosno je počasi umiral izreden bolnik po imenu Patrik Boyden. Mož je trpel istočasno na dveh boleznih, na praznini možnje in na res neobičajni bolezni: imel je preveč krvi. Najslavnejši zdravniki so ga preiskali in in soglasno ugotovili, da njegov organizem proizvajava rdeča in bela krvna telesa v toliki meri, da je bolnik v stalni nevarnosti, da ga zadene kap. Bolezen se je zde. la neozdravljiva in tudi nikjer niso hoteli nesrečnega Patrika sprejeti v bolniško oskrbo, smatrajoč ga za pogubljenega. To, da Patrik, brihtna glavica si je znal pomagati. Nekega dne je pisal zdravniku. Specialistu za prenašanje krvi in se mu ponudil v službo. V tem nenavadnem pismu je pisal Boyden sledeče. »Jaz sem prava tvornica krvi in imam trikrat več krvi kot normalni človek. Z ozirom nato sem pripravljen vam odstopiti del moje krvi po znižanih cenah v svrhu prenašanja krvi. Na podlagi tega pisma je bil Boyden sprejet v privatno kliniko zdravnika. Dosedaj so mu že 52 krat puščali kri in je 52 oseb. bam rešil življenje. Poleg tega je sam popolnoma ozdravel in je povrh zaslužil še 5200 dolarjev, ne števisi malih in večjih zneskov, poklonjenih mu od ozdravljenih pacientov.

„I“ 410. ANTON ŠINKOVEC D. D. GROSUPLJE.

Posestnikom veleseljma priporočamo naslednje fordke:

Ne boste se kesali, ako kupite obleke za dame in gospode vseh vrst najmodernejšega kroja, kakor tudi dežne plašče in vse modne predmete po najnižji ceni v konfekcijski in modni trgovini FRAN LUKIČ Pred škofijo 19. Pred škofijo 19.

Na debelo! 5035 Na debelo! Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino Ivan N. Adamič Centrala: Ljubljana, Sv. Petra cesta 31. — Telefon 441. Podružnice: Maribor, Vetrinjska 20. — Telefon 451. — Kamnik, Sutna 4. nudi vrvi za stabe, dvigala, zvonove, studence itd., mlinske oprti, ognjegasne cevi in vse v vrvarsko stroko spadajoče predmete po najnižjih dnevnih cenah. Na drobno! Na drobno!

Največja zaloga oblek za gospode in dečke 12 J. Maček 12 Aleksandrova cesta

FABIANI & JURJOVEC modna manufakturna trgovina Ljubljana, Stritarjeva ul. 5 se priporoča. 5185

Ustanovljeno 1866. Ustanovljeno 1866. C. J. HAMANN specijalna trgovina za novorojenčke, perilo domači izdelek Mestni trg 8. LJUBLJANA Mestni trg 8.

Specijalna trgovina božičnih okraskov. — Lastna založba prtičkov za v kot in obrazec (Krippenbilder) Papirnica Uran, Ljubljana, Mestni trg 11 Oglejte si izložbe na veleseljsmu paviljon „E“ št. 7.

Karl Prelog, Ljubljana Stari trg 12 in Sv. Jakoba nabr. 11. Trgovina volne, bombaža in galanterije na drobno in debelo.

Franc Erjavec trgovina usnja Ljubljana, Stari trg 11 a.

ZA CASA VELESEJMA 5121 Velika izbira: žepne ure, budilke, zapetnice, uhani in posebno lepo jedilno orodje (Besteck) iz pravega in kina srebra. Po nizkih cenah. Samo pri tvrdki Jos. Selovin-Cuden, Mestni trg 13.

Modna trgovina Peter Šterk Ljubljana, Stari trg 18.

ANDREJ SEVER trgovina usnja vseh vrst ter čevljarških potrebščin Ljubljana, Stari trg 30.

I. Tomšič manufakturna trgovina Sv. Petra cesta 38. 4998

Fotografski atelje I. Pogačnik Aleksandrova cesta 3. 5003

Fr. Kham delikatesa, specerija in vinarina nasproti hotela „Union“ Paviljon na veseličnem prostoru.

Eksport čevljev domačega izdelka Matej Orehek Ljubljana Kolodvorska ulica 26.

Modna manufakturna trgovina Janko Češnik LJUBLJANA Stritarjeva ulica Lingarjeva ulica Priporoča pri nakupu svojo zalogo najnovejšega blaga za ženske in moške obleke, belo in barvasto perilo, razno- vrstne preproge, tekalnike, zavese, odeje itd., po zmerno nizki ceni! 4991

IGN. ŽARGI „Pri nizki ceni“ Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3. Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter raznim perilom in kravatami na debelo in drobno. — Potrebščine za krojače in šivilje. 5075

„6“ Restavracija „Pri šestici“ 5006 Dunajska cesta št. 8.

Kavarna in bar „Emona“ Aleksandrova cesta. Fiala. 5080

Kavarna „Evropa“ Ljubljana Dunajska - Gosposvetska cesta 5150

„Narodna kavarna Dvorski trg Josip Carl. 5082

Gostilna Keršič Spodnja Slika Celovška cesta. 5078

Gostilna „Koroški dom“ Poljanska cesta št. 11 se priporoča Kati Korošec. 4982

Restavracija „Pri Levu“ Ljubljana Gosposvetska cesta št. 16. 5077

Zajutrkovalnica T. Mencinger Sv. Petra cesta št. 43. na dvorišču. 4996

Restavracija Grand hotel Union K. Rist. 5029

Paviljon Vidmar na veseličnem prostoru veleseljma. 5187 Prvovrstna vina. - Gurka in urza jedila.

Hotel in restavracija „LLOYD“ Sv. Petra cesta št. 7. 5033 Izberna kuhinja. Pristna pijača. Marija Tavzes.

Narodna tiskarna Ljubljana, Knaflova ulica št. 5.

Terezija Kranjc izdelovanje steznikov (modrecv) in trebušnih pasov Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 28.

Narodna knjigarna Ljubljana, Prešernova ulica št. 7.

„I“ 410. Mreže 5386

— Zyonik, izložen v drogeriji »Adrija« v Selenburgovi ulici, napravljen je iz škat. lje v celem svetu poznate Ovomaltine, ki je pripravljena iz svežih jajc, mleka, kava in sladnega ekstrakta dr. Wanderja. — POSEJITE GOSTILNO »PRI NE-SITLNU«, TRZASKA CESTA!

— Damam in gospodom priporočam dežne plašče v največji in najcenejši izbiri samo pri Fran Lukič, Pred škofijo 19. — Najcenejše in najnovejše obleke se dobe samo Selenburgova ulica št. 3 pri GRICAR & MEJAC.

— Zadnja novost »Coty« cenejši. Tvrdka M. Bartl, paviljon E št. 75, ima za casa veleseljma svetovno znane »Coty« izdelke po reklamni ceni, na primer: Velika Coty po 45 dinarjev, mala Coty po 28 dinarjev. — Oglejte si ta paviljon na veleseljsmu!

„I“ 410. Lanena konoplja 5386

POZOR!

GG. TRGOVCEM!

POZOR!

Za jesensko in zimsko sezijo nabavl sem z ozirom na ljubljanski velesejem primerno za vse pokrajine Jugoslavije izredno množino vsakovrstnega sukna. Cene zelo ugodne. Izbira velika in znano strokovno izbrane kvalitete pri tvrdki

J. GROBELNIK, Ljubljana.

5281

Marlja Rogelj

manufakturna trgovina, perilo za gospode in dame. Blago dobro, cene niske. Sv. Petra cesta št. 26 5284

Ivan Dolinar

trgovina pravih domačih čipk POLJANE NAD SKOFJO LOKO. 5358

Paviljon „E“ št. 4c na velesajmu.

Reis & Breth, Wien

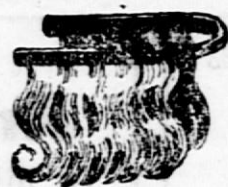
Tvornica za šivalno in vezilno svilo, mehanična tvornica gumastih trakov 5349 svila Juno — Gloria Cusir — Triumph Glavno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo: Zagreb, Boškovičeva 31. — Ljublj. velesejem pav. „I“ stan 416.

Trstje za strope

izdelujem z najmodernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji dnevni ceni

I. Jugoslovanska tvornica Bakula JOS. R. PUH, LJUBLJANA Gradaška ul. 22. Tel. 531.

DAMA se najhitreje moderno in okusno počese z uporabo lasnega obročka 13555

vedno velika izbira vpletik (kit). Priporočam se za vsa lasna dela, kakor tudi za barvanje sivih las z „L' Oreal Hené“, tudi v modnih barvah, M. PODKRAJSEK, frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 32

Kruševačka fabrika sapuna Merima

DJURKOVIC, RISTIC & Komp.

Osnovana 1839. KRUŠEVAC. Obnovljena 1897.

Moč proizvodnje 5 vagonov mila dnevno.

Obvešča cenjeno občinstvo, da bo prisostvovala na

IV. ljubljanskem velesajmu

od 15. do 25. avgusta t. l. v paviljonu „E“ mesto št. 27.

Na sejmu bodo izloženi vzorci vseh naših mil radi pregleda in prejema naročil. 4552

VRVI-UŽETA

RAZSTAVLJA

Mehanična vrvarna, terilnica lana in konoplje ter predilnica „J“ 410 Anton Šinkovec d. d. „J“ 410 Grosuplje pri Ljubljani

KANAP - MOTVOZ

„TOPLODAR“ IN „RENEKSPLOZA“

sta dva domača patentirana izuma, s katerima se je posrečilo na polju razgrevanja stanovanj in obče razsvetljave doseči najskrajnejše jakosti in ekonomične uspehe. — Vse posetnike Ljub. veles. se opozarja na

G-Paviljon, mesto 235

kjer je te izume izložila domača tvrdka

Maribor R. Nipič in drug Maribor 5357

Za odgovore uprave naj se priloži i dinar. Plačuje se vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. — Najmanjše pa Din 5.—

Paviljon „K“ št. 529

Prodaj

Moško kolo, dobro ohranjeno, se prodaja po zelo nizki ceni. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 5314

Osební avto, štirisedežen, v najboljšem stanju, se ceno prodaja. — Jos. Puh, Gradaška ulica št. 22. 5280

Ostale slavnike, nakitene in prarne, prodajam po lastni ceni. — Horvat, Ljubljana, Stari trg 21. 5300

Izboren pianino (z zabojem za prevoz) za 13.000 Din takoj zaprodaj. — Rimska cesta 20, pritičje, levo. 5362

Službe

Kuharica, popolnoma izvežbana — se išče za kliniko v Švici, katera bi kuhala za približno 30 oseb. Plača od 100 do 120 švic. frankov. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 5361

Kako primerno službo v Sloveniji iščem podpisani. — Star sem 42 let ter posedujem notarsko spravevalo ter spravevalo davčnega in zemljemenskega urada. — Nadalje želim dati svojega 14letnega sina izučiti mizarске obrti. — Poudarje na naslov: Josip Stančič-Dorbež, Zalog, baraka VI. 5341

Šivilja gre živat obleko in perilo na doma. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 5364

Sarotti Hildebrand Heller

Pletilke, izurjene, ki razpolagajo z dobrim strojem — dobi se delo na doma. — F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 5254

Jedna volika bosanska tvornica traži jednog spremnog zidara, koji je vješt izidjavanju kazana za kuhanje celuloze. Prednost imaju državljeni SHS. Reflektant mora biti vješt jednom slavenskom jeziku. — Ponude slati na upravo »Sl. Narod« pod »Sub. 36. P. S./5360«.

Stanovanja dijaških stanovanj — se dobe pri ge. Likar, Poljanska cesta 87 (vila Bergman). 5299

Kot sestanovalka se sprejme gospodična. Prednost imajo poštene, ter čez dan odsotne. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 5302

Na stanovanje in hrano sprejemem tri gospodične, eventualno g. dijaške ali dijakinje. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 5370

Velika lepa soba s tremi posteljami, z električno razsvetljavo in uporabo kopalnice, v bližini glavne pošte — se takoj odda. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 5343

Posojila 25.000 Din posojila iščem za dobo dveh let proti 25 odstotnim obrestim ter vključi na prvo mesto. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 5363

Bonboni Čokolada Kakao

Kupim

Ia bukovo ogleje, dobro žgano, popolnoma suho in vilano ter brez primesi — kupuje se takoj in pozejšo dobavo v vagonskih dobavah — družba Carbonaria, Kočevje. — Ista prevzema vsako količino dobrega blaga ter ga plačuje vedno po najvišjih cenah. — Ponudbe prosimo za navedbo razpoložljive količine, cene in dobavnega roka na naslov: Družba Carbonaria, Kočevje. 5342

Enonadstropna hiša z vrtnom in zemljiščem se po jako ugodni ceni takoj prodaja. — Poizve se v Ljubljani, Opekarska cesta 10. 41/T

Parcela pod Rožnikom naprodaj. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 5116

Proda se hiša z dvema lokaloma, delavnici in velikim vrtnom v mestu. Kupcu stanovanje in razpolago. — Ponudbe pod »Hiša z lokalom/5304« na upravo »Sl. Narod«. 5342

Razno

Perje, kokoške, račje in gosje, puh, oddaja vsako množino po zmerni ceni — tvrdka E. Vajda, Cakovec. 52/T

Belí klobuki oblike, od 160 do 200 dinarjev, dvobarvni 170 dinarjev, različne druge barve 150 Din. — Horvat, Stari trg 21. 5301

In druge čokoladne specialitete

Pozor! Pozor! Plačam bolje kakor vsakdo drugi stare obleke, čevlje, pohištvo itd. Dopisnica zadostuje, da pridem tudi na doma. — Martin Dramé, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 29. 5316

OTROSKI VOZICKI: najcenejši domači izdelki. DVKOLESKA: novi modeli z dobro prematiko. MOTORJI: najnovejšega ameriškega tipa »Evan« »D. K. W.« »Persche« »Orionette«, »Motorette«. PNEUMATIKA: zračnice in plašči ter guma za otroške vozičke. Posamezni deli za dvokolesa in šivalne stroje vedno v zalogi. Preprodajalci in mehaniki nižje cene. — Sprejemajo se tudi vsa popravila, emaljiranje in polnjenje. »Tribuna« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. RAZSTAVNI PAVILJON »E« št. 191. 5224

Iščem lokal za trgovino na prometnem kraju Ljubljane, ev. vstopim kot kompanjon. — Ponudbe z navedbo vseh podrobnosti, na: Aloma Company, Ljubljana — pod »Lokal aH Kompanjon«. 5293

Trgovci pozor! Kdor hoče prevzeti staroznano trgovino v Mariboru, naj se oglasi pod »Ekzistenca/5307« na upr. »Sl. Narod«. 5307

Salama, šunka, sir trapištovski in potemtovski. Vsa delikatesna specialiteta. ANTON VERBIC delalca in spakirarja trgovina Ljubljana, Stritarjeva ul. 2.

Izdelujem sadne mlince, prvovrstne, z lahkim pogonom, granitnimi valjci ter pocinjenim okovjem. — Intenzivni naj se obrnejo na Rudolf Ravnikarja, ključavnica v Radečah pri Zidanem mostu. 31/T

I. oučić Zagreb Vlačka ul. 46 c.

»Mirija«, tvornica gamarš in čevljev v Bjelovaru — išče večtega prirezovalca. — Plača po dogovoru. Mesto lahko nastopi taker. 5288

Gostilničarjem in restavratierjem se priporoča za nakup papirnastih servietov tvrdka M. Tičar, Ljubljana, 3592

Sokali

Iščem lokal za trgovino na prometnem kraju Ljubljane, ev. vstopim kot kompanjon. — Ponudbe z navedbo vseh podrobnosti, na: Aloma Company, Ljubljana — pod »Lokal aH Kompanjon«. 5293

Trgovci pozor! Kdor hoče prevzeti staroznano trgovino v Mariboru, naj se oglasi pod »Ekzistenca/5307« na upr. »Sl. Narod«. 5307

Za vsa elektrotehnična dela se priporoča 5357

Ivan Mihelčič

LEPI POT 10. LJUBLJANA LEPI POT 10. Postrežba solidna. Cene zmerne.

Kakor nam parobrodno društvo Royal Mail Line javlja, ni gospod

Mihajlo Tonič

več njen zastopnik, niti s tem društvom v kakršnikoli službeni zvezi. 5350

Oglejte si 5215

na velesajmu paviljon E 92

izdelke, ki jih nudi

Pražarna „ŽIKA“

Boljših žitnih kav sploh ne dobite!

Išče se za veliko tovarno čevljev popolnoma samostalen

skladiščar

zmožen slovenskega in nemškega jezika. Reflektira se samo na prvovrstne in te stroki sposobne sile. Naslov pove iz prijaznosti vratar hotela Union.

Posetniki velesajma!

Oglejte si klobuke

v modnem salonu

Stuchly-Maške

LJUBLJANA — Zidovska ulica št. 3.

Popravila se izvršujejo takoj: Cene brez konkurence!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

ustanovljena 1800

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)

PODRUŽNICE:

Brno, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Logatec.

Delniška glavnica Din 50.000.000—

Skupne rezerve nad Din 10.000.000—

Poštni ček. račun Ljubljana 10509

Brzjav. naslov: Banka Ljubljana

Tel. št. 261, 413, 502, 503, 504

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela

Posetnikom veleseljma priporočamo naslednje trgovke:

 <p>ALFONZ BREZNIK MESTNI TRG 3 (poleg magistrata). 5107 Največja in najstarejša trgovka klavirjev, pianinov in harmonijev ter vsega glasbenega orodja in strun. Oglejte si to najpopolnejše podjetje Jugoslavije! Paviljon „K“ 549. Paviljon „K“ 549.</p>	<p>M. Bartl 4983 modna trgovina in specialna parfumerija Stritarjeva ulica št. 2. Paviljon „E“ 75.</p>	<p>Anton Verbič 5049 delikatese, špecerija zaloga vseh vrst sira Stritarjeva ulica št. 2.</p>	<p>Modna trgovina Modna trgovina T. Eger Sv. Petra cesta števil. 2. 4984</p>		
 <p>K. JURMAN KR. DVORNI OPTIK LJUBLJANA.</p>	<p>Tovarna perila „TRIGLAV“ Ljubljana, 5031 Kolodvorska ulica 8. Paviljon 381.</p>	<p>Filip Bizjak krznar, izdelovatelj čepic 5186 Kollzei, Gosposvet. c.</p>	<p>J. Kostevc manufakturna trgovina in zaloga pirot. preprog Sv. Petra cesta 4. 5032</p>	<p>Iv. Buzzolini trgovina z delikatesami Ljubljana 4999 Lingarjeva ulica 1.</p>	 <p>G. BESEDNIK IN DRUG Ljubljana, Prešernova ulica 5. Izdelovanje kirurškega orodja in obvez. Tovarna ortopedičnih aparatov, umetnih udov, priprav za zdravilstvo in strožbo bolnikov, vse vrste zdravstveni gumni predmeti, kirurških obvez in predmetov, oprave za ordinacije in operacijske sobe. 5034</p>
<p>Trgovina papirja Ivan Gajšek Ljubljana, Sv. Petra c. 2. 5045</p>	<p>M. Sedej-Strnad modni salon Prešernova ulica št. 3. 5048</p>	<p>Rudolf Juvan nožar Ljubljana, Prešernova u. 5079</p>	<p>Slasličarna 5083 H. Treo pecivo, bonboni, med. Selenburgova ulica št. 1.</p>	<p>Foto-atelje 5050 Ant. Uršič (v hiši Trgovske banke) Dunajska cesta.</p>	<p>Trgovina perila Hed. Šarc pralnica in likalnica Selenburgova ulica 5. 5034</p>
<p>Delikatesa špecerija A. Stacul Selenburgova ulica. 5046</p>	<p>Franjo Grabjec fotogr. umet. zavod Miklošičeva cesta št. 6. 5044</p>	<p>Papirna trgovina M. Tičar Ljubljana 5047 Selenburgova ulica št. 1.</p>	<p>Voletrgovina žita A. Volk Ljubljana, Realjeva c. 24 5076</p>	<p>Ure, zlatnina, srebrnina Ed. Škopek Mestni trg 8. 4985 Popravila točno in solidno.</p>	<p>Velika zaloga šivalnih, pi-salnih strojev in koles Iv. Jax in sin Gosposvetska cesta 2.</p>
<p>„Slovenski film“ V. Bešter Aleksandrova cesta 5. 5002</p>	<p>Peter Capuder sokolske in orjunaške potrebšline Dalmatinova ulica. 5109</p>	<p>Elektrotovrdka A. Verbajš Ljubljana 5108 Gosposvetska cesta 13 (Kollzei).</p>	<p>Anton Merhar pletarstvo 5084 Ljubljana, Sv. Petra c. 22 Velesemenj pāv. „E“ 102.</p>	<p>Marija Poznič galanterijsko blago Ljubljana, Sv. Petra c. 11. 5120</p>	<p>Ure, zlatnina, srebrnina F. K. Kaiser puškar Selenburgova ulica. 4988</p>
<p>Medna trgovina A. Persche Ljubljana 4987 Pred školiho 21.</p>	<p>AUTO Florjančič Selenburgova ulica 6. 4989</p>	<p>Josip Vitek trgovina s kandi na debelo Ljubljana, Krekov trg 8. 4994</p>	<p>L. Mikuš 4986 Mestni trg števil. 15. Tovrnica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic.</p>	<p>Albina Bogataj izdelovanje perila Židovska steza. 5005</p>	<p>Čevlji-obuše na veliko Aleksa Oblat Sv. Petra cesta 18. 5030</p>

Oglejte si bogato opremljeni paviljon H 305 na veleseljmu kje najdete veliko zalogo vsakovrstnih kožuhovinastih izdelkov trgovke

Eligij Eber
krznar in izdelovatelj čepic
Ljubljana, Kongresni trg 7

Katra-Krema Kraljice Marije

za čiščenje in njegovanje obraza. Nepekostna po kakovosti. Odlikovana najvišjim imenom Nj. Veličanstva Kraljice Marije
Izdeluje kosmetični zavod Menad Ranisavljevič, kraljevi dvorni damski frizer, Beograd Kralja Milana broj 14

Glavni zastopnik za Slovenijo
Aleksander Gjud m.
damski frizer
Ljubljana Kongresni trg 6
Dobi se povsod. Lonček Din 50.—

Kolizej - Oprema stanovanj

d. z o. z. 5153
LJUBLJANA - Gosposvetska cesta števil. 13.
Pohišstvo, tapetništvo, vzorci za stensko slikarjijo. Načrti in proračuni. Načrti in proračuni. — Za časa veleseljma stalna razstava. — Vstop prost. —

Na sejmišču paviljon I 381
Priporoča se 5225

tovarna perila „Triglav“
Ljubljana, Kolodvorska ul. 8

Oglejte si pred nakupom najfinije „**PIFAFF**“ šivalne stroje, „**PUCH**“ kolesa po ugodnih cenah in plačilnih pogojih pri
IGN. VOK, Ljubljana
Sodna ulica št. 7
Sejmišče, paviljon „H“ 281-282

Josip Kregar
oblastveno preizkušeni mestni tesarški mojster
Cesta na Kodeljevo št. 2, Ljubljana.
Izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodne in nadtalne stavbe ter umetno tesarstvo. — Prevzamem po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtno utice, verande in stopnice. 5219

Inserirajte v „Slov. Narodu“

Stavbeno in opekarsko podjetje

Telefon 426. **Ivan Ogrin** Telefon 426.
Ljubljana, Grubarjevo nabrežje št. 8.

se priporoča za vsa stavbena dela ter nudi po zelo nizkih cenah

opeko

vseh vrst (strešno zarezano in navadno opeko (bobrovec) žlebnike, opeko za tlak in cementne cevi.

Lastna opekarna na Črnučah. Zaloga tudi v Ljubljani.

Ustanovljena leta 1846. Telefon št. 563.

Gradbeno podjetje

G. Tönnies družba z o. z. Ljubljana

Pisarna: Dunajska ceste števil. 25.

Podjetje projektira in izvršuje vsa v gradbeno stroko spadajoča dela. — Enodružinske hiše v opeki in „Heraklitu“ (najcenejši stavbni način). — Projekti za enodružinske hiše so na ogled v gradbeni pisarni. — Iz lastne opekarnice nudi po konkurenč. cenah lepo, močno žgano opeko. — Iz lastnega gramozoloma vse vrste peska. — Zaloga vsega gradbenega materiala na Martinovi cesti.